

“І ЗАСТАЕЦА ТОЛЬКІ СЛОВА ХРАМ!”

НІЗКА САНЕТАЎ ФЁДАРА ЯСТРАБА

Фёдар Ястраб – дацэнт кафедры менеджменту сацыякультурнай сферы Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, загадчык галерэйна-выставачнага аддзела Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі, сябра Беларускага саюза мастакоў, старшыня Міжнароднай гільдыі жывапісцаў, вядомы галерыст, мастак, мастацтвазнаўца, аўтар і куратар каля ста маштабных мастацкіх праектаў. Удзельнік больш як 130 міжнародных, замежных і рэспубліканскіх выставак. Аўтар-складальнік альбомаў “Белыя росы”, “Colorfest”, “Арт-лінія”.

Найбольш значныя публікацыі Фёдара Ястраба – альбомы “І Міжнародны фестываль пейзажа” і “В. Дунін-Марцінкевіч”, якія атрымалі дыпламы I ступені ў Нацыянальным конкурсе “Мастацтва кнігі – 2008”, а таксама кніга “Мастацтва ў сацыяльнай прасторы”.

З’яўляецца аўтарам і куратарам буйных міжнародных выставак-конкурсаў, якія адбываюцца ў Мінску: міжнароднага фестывалю камп’ютарнага мастацтва “Terra Nova”, міжнароднай мастацкай выстаўкі графікі “Арт-лінія”, міжнароднай біенале сучаснага жывапісу “COLORFEST”.

Культурна-асветніцкая дзейнасць Фёдара Ястраба арганічна спалучаецца з педагагічнай і творчай. І яскравае сведчанне яшчэ аднаго дару Фёдара Адамавіча – паэтычнага – прапанаваная ўвазе чытачоў нізка санетаў...

***

Не кожны дзень дадасць у сок жыцця пярчын –
Іх горыч адчуваеш спакваля, патрошкі,
Як праз мурлыканне – кіпцюр лагоднай кошкі,
Нібы праз тлум штодзённа – з болем успамін.

Чамусь не заўважаеш мёд, заўжды – палын,
І над чужою галавой – не німб, а рожкі;
Часцей знаходзіш закрыпанія дарожкі
І бачыш вынік, не знаходзячы прычын.

Без кроплі гаркаты не будзе мёд салодкі,
І праз вясёлы марш гучаць самоты ноткі,
Сярод віхур нястрымных – праблескі спакою,

І ў самым велічным аукнецца нікчэмнасць –
Ёсць адпаведнасць кожнай рэчы, сувымернасць
І ценю, і святла, і плыні, і застою...

***

Кожнае слова шукае свой лік –
Мо наканечнік заостранай дзіды,
Мо ручаёк – падарунак Дарыцы –
Ці ад адчаю кінуты клік?

Сну-ненажэры адточаны клык
Рэжа без стомы рэальнасці віды;
Словы гуляюць у сне, як прывіды,
Як аблудзілы ў балоце кулік...

Тыя ж яны, ну а сэнс там – другі,
Логікі звычайнай – ушчэнт берагі,
Хтосьці шукаў, а знайшоўшы – парушыў.

Словы гуляюць – аскепкі падзей,
Ды не губляюцца сэнсы надзей,
Гэта яны падзалочваюць душы.

***
Размытыя сэнсы ў прадаўніх замовах,
А ўсё-ткі даверся мінулым вякам –
Людзьмі перажыта трагедыі і драм,
Вядома ж, нямала на гэтых прасторах.

Сляды засталіся – не зветрыўся порох,
Хоць многа раскідана тут белых плям –
Не ўсё можна бачыць за золатам брам,
Мінулае спіць і ў затоеных норах.

Не толькі падзеі, а словы, як сведкі,
Пакінуць аб даўнім адзнакі і меткі –
У іх адгукнуцца і страхі, і гнеў,

І прымхі, і казкі, і мудрасць прарокаў,
І вопыт стагоддзяў, і ўпэўненасць крокаў,
І плач ад пакутаў, і велічны спеў...

***
Шугне маланка за пагоркі,
Нібы клінком па камяню.
Я сон дрымотны разганю,
І ў небе ты пабачыш зоркі.

Ану, вылазь з сваёй каморкі,
Глянь навакол – я не маню:
Тут не стае твайго агню,
Дык адчыняй акенца створкі!

Хай пахам звабіць белы бэз
І таямнічай сцежкай лес
І сцены-зарасні ажыны.

Збяжым з табою да ракі,
Дзе шчэраць зяпы шчупакі
І ў страмніну завуць ундзіны...

***
На дубе-каржаку, дзе ястраб кіпцюры
Аб голле точыць гучным,
незмаўкальным шкрэбам,
Затоілася рэха пад паўдзённым небам,
Маўчыць спалохана і вісне на кары.

Але так доўжыцца няўсцёрп да той пары,
Пакуль Пярун сівы раскатам-расцярабам,
Сугучна справам землядзейным і патрэбам,
З-пад хмарак слёзных не аклікнецца ўгары.

І разбязыцца, рассмяецца звонка рэха,
І дзесьці палахлівым адгукнецца брэхам
Стары сабака на разбуджаным двары.

Ачуліцца абшар і раструвашчыць стому,
І кроплі першыя дажджу завуць дадому
Гурму гарэзлівай вясковай дзетвары...

***
Як дождж па дарозе свой рытм адбівае,
Так лічыць хвіліны няўтом цыферблат:
Заўсёды наперад, ніколі назад,
Ён часам, як цацкай старою, гуляе.

Што ў вечным, бясконцым хвіліна зямная?
Запоўнена рэхам грамоў-кананад,
Раскацістым смехам і горыччу звад,
Яна не адчуе, як ціха сканае...

Жыццё – як хвіліна, жыццё – як імгненне!
Што сеем у Вечнасць, якое насенне?
І чым жа яно пасля нас прарасце?

З табой мы пясчынкі ў пустыні быцця...
А след ці пакінем у пыле жыцця
На кожнай адведзенай Богам вярсце?

***
Я дрэва. Я прывід між чэзлых кустоў,
І рукі-галлё я цягну аж да неба,
Мне сонца й прасторы – адно толькі трэба,
Для вольнага птаха спачынак і сцоў.

Так многа навокал другіх галасоў –
У спевах адметных заўсёды патрэба,
Жывём жа не толькі кавалачкам хлеба,
А й песняй душэўнай і духам размоў.

Я дрэва жыцця, што як родная мова,
Дзе кожны лісточак – асобнае слова,
Багата лісточкаў – багаты і звон.

І сіла, і мудрасць ідуць ад карэння,
Сілкуюць яны не адно пакаленне,
Час-вечер агучвае золата крон.

***
Жыццё – не мёд, і лёс – не пастараль...
Калі ты маеш гонар чалавечы,
То не кладзі свой груз
на бліжніх плечы –
Вось вам і ўся сярмяжная мараль.

Калі ў глухіх вякоў заглянеш смаль,
То не змяніўся чалавек, дарэчы,
Мяняюцца імкліва толькі рэчы –
Над імі правіць Час знішчальны баль.

Палацы нішчыць лепшыя па свеце,
Руйнуе чохам храмы і мячэці...
А колькі знікла трыумфальных брам!

Цяпер ракеты, а калісьці – дзіды...
Знікаюць раптам нават Атлантыды,
І застаецца толькі Слова храм!